

Årsrapport 2008

for

Utviklingsprosjektet

Laksefiske i Namsen 2006 +

1.0 INNLEDNING

Fiske etter atlantisk laks blir av mange sportsfiskere regnet som noe av det gjeveste av alt fiske, og i Norge – som har noen av de største gjenværende bestander av laks – gir dette et konkurransefortrinn i det internasjonale markedet.

Så langt har verken Norge generelt eller Midt-Norge spesielt utnyttet denne muligheten fullt ut, og det er derfor besluttet iverksatt et prosjekt med sikte på å øke de økonomiske ringvirkningene av laksefisket.

Fordi man har ønsket å starte i et mindre område har man valgt Namsen og Namdalen som arena for prosjektet, og dette har fått navnet ”Utviklingsprosjektet Laksefiske i Namsen 2006+”.

Målet for dette prosjektet er å bidra til å fordoble omsetningen innen verdikjedene knyttet til laksefiske både som sjøfiske og som elvefiske i Namdalsområdet i løpet av 5 år. Håpet er at dette skal kunne vise andre regioner hvordan man kan satse sammen i en region for å øke verdiskapingen.

Prosjektets første driftsår var 2006, og 2008 var således det 3. fulle driftsåret av i alt planlagte 4 år.

2.0 KORT OM PROSJEKTETS OPPBYGGING

Prosjektet er organisert som et hovedprosjekt med i utgangspunktet 16 delprosjekter – et i hver av de deltakende bedriftene.

I tillegg til de i utgangspunktet 16 delprosjektene åpner man for at det i løpet av prosjektperioden kan etableres flere delprosjekter som enten vil være tematisk orienterte for å finne løsninger på utfordringer som avdekkes underveis og hvor 2 eller flere av bedriftene finner det hensiktsmessig å samarbeide for å finne en felles løsning, eller hvor enkeltbedrifter ønsker å gjennomføre egne delprosjekter under den paraplyen hovedprosjektet representerer.

Prosjektets aktivitet er inndelt i ulike faser hvor man primært fokuserer på temaer slik de fremgår av tabellen nedenfor:

FASE / AKTIVITET	.2006			.2007			.2008			.2009			.2010		
	1.t.	2.t.	3.t.	1.t.	2.t.	3.t.	1.t.	2.t.	3.t.	1.t.	2.t.	3.t.	1.t.	2.t.	3.t.
Forarbeid															
Markedsforhold															
Produktutvikling															
Kompetanse															
Markedsføring-/salg															
Etterarbeid															

Jfr. ovennevnte har man i 2008 hatt fokus på oppbygging av kompetanse innenfor emner som synes relevante og viktige for at prosjektdeltakerne skal kunne drifte og utvikle egne produkter på best mulig måte.

3.0 PROSJEKTDELTAKERNE

Prosjektet ble i utgangspunktet basert på deltakelse fra ca 15 etablerte virksomheter fra ulike deler av verdiskjeden rundt reiselivsproduktet "laksefiske". – I tillegg til valdeiere var det derfor et poeng å få med bedrifter som bidrar med støttefunksjoner så som overnatting, bespisning, transport, utfyllende opplevelser, lokal mat og utstyrleverandører mv.

Prosessen med å velge ut prosjektdeltakere ble ivaretatt av prosjekteierne bestående av Innovasjon Norge, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Nord-Trøndelag Fylkeskommune og gjennomført ultimo 2005 / primo 2006.

Med bakgrunn i denne prosessen var det i alt 17 deltakere som var med i prosjektet fra primo 2006.

I løpet av 2006 har det blitt klart at ikke alle de bedriftene som sa ja til invitasjonen om prosjektdeltakelse har hatt kapasitet til å følge opp dette.

Det har derfor vært kjørt en runde for å supplere den opprinnelige gruppen med prosjektdeltaker både ultimo 2006 og primo 2007.

Deltakerantallet har etter dette vært stabilt med 16 prosjektdeltakere gjennom tilnærmet hele kalenderåret 2007, og det er de samme som fortsatt er aktive i prosjektet.

Utviklingsprosjektet inkluderer pr. 31.12.08 følgende bedrifter:

1. Ivar Andreas Asbøll, Namsen Adventure
2. Leif Skorstad, Statland Villaks ANS
3. Oddvar Heilong, Overhalla Hotell
4. Ragnar Holm, Grong Fritidssenter A/S
5. Trygve Ebbing, Firma Albert Collett
6. Jon Ivar Moe, Upper Namsen Fishing A/S
7. Reidar Einvik, Einvika Overnatting og Havfiske
8. Halldis Blengsli, Bjøra Camping
9. Åge Hagerup, Grande Gård
10. Svein Romundstad, Lilleøen Gård
11. Jan Ivar Valskrå, Valskrå Laksevald
12. John Heir, Vibstad Gård
13. Olav Moen, Moen Sag
14. Chr. Johansen, L.Johansen
15. Geir Pedersen, M.Aakervik AS
16. Ivar Grong, Grong Gårdsmat

Det er i all hovedsak de samme som har vært prosjektledere innen hver bedrift. – En mindre endring er at Anja Brasøygård har overtatt mer av det operative ansvaret i forbindelse med driften av Namsen Adventure hvor opprinnelig Morten Stene og senere Ivar Andreas Asbøll var den primære kontakt mot hovedprosjektet

4.0 PROSJEKTLEDELSE

Prosjektledelsen har vært organisert med en prosjektansvarlig (PA) for selve hovedprosjektet. Det er Trygve Ebbing som har fungert som PA i 2008.

Fordi hovedprosjektet er begrenset i omfang er det ikke engasjert egen prosjektleder. PA har derfor fungert også som prosjektleder i hovedprosjektet.

For å bistå ved styringen av prosjektet er det etablert en styringsgruppe bestående av representanter fra prosjektdeltakerne og eierne. Denne har i 2008 bestått av følgende personer

- Ragnar Holm, Grong Fritidssenter
- Leif Skorstad, Statland Villaks ANS
- Oddvar Heilong (varaman), Overhalla Hotell
- Aino Oksdøl, Fylkesmannens Landbruksavdeling
- Knut Einar Steinsli, Nord-Trøndelag Fylkeskommune
- Haldis Blengsli, Bjøra Camping
- Marta Hagerup, Grande Gård
- Trygve Ebbing (PA)

Fordi det i dette prosjektet finnes flere prosjekteiere (A-eiere) har disse utnevnt en felles oppdragsgiver som skal stå for den formelle kontakten mot prosjektet. Dette har i 2008 vært Aino Oksdøl som er ansatt i Landbruksavdelingen hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.

For hver av de 16 delprosjektene har hver av de deltakende bedrifter pekt ut en prosjektleder i egen organisasjon. Denne er sammenfallende med den kontaktperson som er oppgitt for hver bedrift nevnt under pkt. 3.

5.0 PROSJEKTETS HOVEDAKTIVITETER 2008

Prosjektets hovedaktivitet har i 2008, som vist under punkt 2, vært fokusert mot å øke kunnskaps- og ferdighetsnivået innenfor emner man anser som viktige ved driften av produkter representert blant prosjektdeltakerne. – Videre har man også brukt ganske mye ressurser på temaet salg/profilering for å forberede den planlagte satsingen på markedsføring i 2009.

I løpet av 2006 gjennomgikk man de ulike kundesegmenter som finnes innenfor laksefiske, og forsøkte å avdekke egenarten ved hver av disse segmentene. Med bakgrunn i denne gjennomgangen forsøkte hver prosjektdeltaker å bestemme seg hvor hvilket segment man ønsker å ha fokus på.

I 2007 hadde man fokus på det å dreie sitt/sine produkter i retning av det man oppfatter er viktige ønsker/behov i dette/disse segmentene. Dette ble bl.a. kombinert med besøk hos de forskjellige prosjektdeltakernes bedrifter slik at man kunne lære av hverandre både når det gjelder organisatoriske og fysiske tilretteleggingstiltak.

For å bidra til økt kunnskaps- og ferdighetsnivå innenfor emner man anser som viktige ved drift av produkter representert blant prosjektdeltakerne har man innenfor hovedprosjektet i 2008 inkludert følgende:

- i alt 9 prosjektmøter med ulike foredragsholdere og / eller diskusjon av relevante tema / erfaringsutveksling mellom prosjektdeltakerne

- et av prosjektmøtene bestod i en felles tur til Nord-England som inkluderte 4 fagdager tilrettelagt spesielt for prosjektdeltakerne, og dette inkluderte alt fra vassdragsforvaltning til eksempler på produktutforming mv

Videre har man i hovedprosjektet brukt betydelige ressurser på å utarbeide en felles mal for design inklusive en egen logo, og man har også startet arbeidet med å implementere denne på trykksaker og ved skilting av produkter mv.

Parallelt med dette er det flere av prosjektdeltakerne som fortsatt har stort fokus på fysiske og organisatoriske tiltak for å tilpasse egne produkter til de markedssegmenter man har bestemt seg for å satse på.

Med basis i ovennevnte har de fleste prosjektdeltakerne arbeidet med å forbedre sine egne produkter. – Spennet i gjennomførte tiltak er stort, eksempelvis nevnes følgende:

- Statland Villaks – oppbygging av enkle le-vegger med tak for å ha plass for enkel servering av besøkende
- Bjøra Camping – oppgradering av uteareal og adkomst til hyttene samt inventar i nytt resepsjonsbygg
- Mo Gård – fornyelse av hele kjøkkenet
- Grong Gårdsmat – etablering av ”oppskjæringslinje” for kjøttprodukter
- Einvika Havfiske og Overnatting – videreført oppgradering av småbåtflåte samt planarbeid for utvidelse av fasiliteter for møter mv
- M.Aakervik AS – har laget ferdig ny emballasje “gaveesker” for villaks med prosjektets logo.
- Upper Namsen Fishing / Vertshuset – ny egen resepsjon for laksefiskere, nye trappeløsninger ned mot elva på Mediå samt ny ”Tanabåt” for uttesting
- L.Johansen – videreutvikling av tidligere etablert nettbutikk
- Namsen Adventure – utvikling av produkter innenfor jakt for å kunne øke lengden på driftssesongen ved anlegget
- Grong Fritid / Lakseakvariet – utvikling av manus for guiding av tilrettelagte besøk for bedriftsmarkedet mv, videre også laget ferdig en presentasjon av sjølaksefisket inklusive montasje av miniatyr kilnot i monter
- Lilleøen Gård – bearbeiding av uteområder bl.a. med asfalt mv

Det er også gjennomført eller igangsatt delprosjekter som fokuserer på områder som er av interesse for 2 eller flere av prosjektdeltakerne. Eksempler på dette er:

- Fluefiskekurs i Overhalla - et samarbeid mellom 3 ulike prosjektdeltakere
- Info-skjerm – lokal distribusjon av informasjon, et samarbeid mellom 6 av prosjektdeltakerne
- Merking av valdgrensener – forprosjekt for å forbedre merkingen mellom laksevald i hele Namsen for å tydeliggjøre disse for fiskerne
- Nytt nettsted www.fishnamsen.no er gjort ferdig basert på ny profilmal og er klar for planlagte felles markeds kampanjer som skal gjennomføres i 2009
- Profilbrosjyre for laksefiske i Midt-Norge i samarbeid med Trøndelag Reiseliv og ”Elvene rundt Trondheimsfjorden er gjort ferdig, og vil bli distribuert med fagblader i Norge og UK primo 2009
- TV-program/film om laksefiske i Namsen i samarbeid med andre finansierer er produsert ferdig og ble vist på TV2 ved utgangen av året 2008

De planlagte hovedaktiviteter i 2008 er i all hovedsak gjennomført som planlagt, og man ligger à jour i forhold til den opprinnelig skisserte fremdriftsplan.

6.0 ØKONOMI

I forbindelse med driften av prosjektet er det påløpt regnskapsførte kostnader som vist i tabellen nedenfor. Her er de regnskapsførte kostnadstallene sammenstilt med budsjetterte kostnader inklusive egeninnsats.

Som det fremgår av tabellen nedenfor er de regnskapsførte kostnadene vesentlig høyere enn de budsjetterte kostnader.

Dette må sees i sammenheng med at man for årene 2006 og 2007 hadde vesentlig lavere regnskapsførte kostnader enn budsjettert - og at man nå er ved å kompensere for et noe lavere aktivitetsnivå enn budsjettert i de første to årene av prosjektet.

Om man ser årene 2006, 2007 og 2008 under ett ligger man fortsatt lavere i kostnader enn summen av budsjettene for disse årene gitt at man legger inn den budsjetterte egeninnsatsen som en kostnad.

Tiltak / År	Budsjett 2008	Regnskap 2008
Prosjektdrift	200000	282.291,60
(PA, sekr, møter, godtgj mv)		
Innleid ekspertise	100000	33099,40
(prosess, fag, kurs mv)		
Prosjektmidler	331000	344644,00
(småprosj, studieturer, messer)		
Markedsutvikling	630000	780539,10
Sum kostnader	1261000	1440574,10

Finansieringen av budsjetterte kostnader forutsetter at prosjektdeltakerne bidrar med en egenandel. Status i forhold til dette er nærmere belyst i tabellen nedenfor (alle tall i 1000 kr)

Som det fremgår at tabellen nedenfor var det forutsatt at prosjektdeltakerne skulle bidra med til sammen kr. 500.000,- i egeninnsats.

En gjennomgang av prosjektdeltakernes timelister og regnskapssammendrag av innsats både direkte i prosjektet og i egne delprosjekter viser at disse har bidratt med en egeninnsats på i størrelsesorden ca kr. 2.084.000,-. Om lag kr. 503.000,- av disse gjelder deltakelse og bidrag i forhold til selve hovedprosjektet mens ca kr 1.580.000,- gjelder gjennomføring av delprosjekter innenfor den enkelte bedrift.

Om man ser årene 2006, 2007 og 2008 under ett var det forutsatt at prosjektdeltakerne skulle bidra med en egeninnsats tilsvarende kr. 1.050.000,-. I virkeligheten har disse bidratt med en egeninnsats gjennom sin direkte deltakelse i hovedprosjektet samt satsing på egne delprosjekter tilsvarende ca 8,9 mill kroner.

Utviklingsprosjektet synes slik sett å ha bidratt til å virke forløsende på viljen til å investere i utvikling av egne produkter / prosjekter.

Prosjektdeltakere	Regnskap 2007	Budsjett 2008	Regnskap 2008
Ivar A. Asbøll, Namsen Adventure	-	53	209
Leif Skorstad, Statland Villaks ANS	46	10	70
Oddvar Heilong, Overhalla Hotell	117	73	67
Ragnar Holm, Grong Fritidssenter A/S	54	20	104
Trygve Ebbing, Firma Albert Collett	44	61	974
Jon Ivar Moe, Upper Namsen Fishing A/S	246	50	202
Reidar Einvik, Einvika Overnatting og Havfiske	30	14	105
Bjørna Camping	320	12	22
Grande Gård	92	43	63
Olav Moen, Moen Sag	21	10	27
Svein Romundstad, Lilleøen Gård	41	16	86
Jan Ivar Valskrå	18	16	36
John Heir, Vibstad Gård	-	15	34
Chr. Johansen, L.Johansen	5100	44	43
M.Aakervik AS	0	43	8
Grong Gårdsmat	7	13	34
Sum egenandel	6129	-	2084
Budsjettert egenandel	350	500	500
Saldo egenandel i forhold til budsjett	+ 6257		+ 7941

Tabellen ovenfor viser også hvordan egeninnsatsen / egenfinansieringen var forutsatt fordelt på de ulike prosjektdeltakere (innbyrdes fordeling sist justert 16.02.08). - Denne viser at de fleste bidrar positivt og i forhold til forutsetningene.

7.0 EVALUERING AV PROSJEKTÅRET 2008

Prosjektdeltakerne gav i møte den 24.02.09 tilbakemeldinger på prosjektets innhold og gjennomføring hva gjelder 2008, og disse ble oppsummert som følger av representant for prosjekteierne Knut Einar Steinsli i PA's fravær;

- Prosessen med å utvikle en logo ble oppfattet som meget lærerik
- Logoen ble ferdig for seint i forhold til sesongen 2008, og man klarte derfor ikke å utnytte denne godt nok
- Strategien for bruk av skilting i markedsøyemed ble opplevd som mangelfull
- Produsert skjorte med logo viste seg meget attraktiv, og det er ønskelig med flere skjorter for levering innen 01.06 d.å. forutsatt finansiell løsning
- Fakturen til Nord-England var bra, se for øvrig egen rapport om denne
- Man føler usikkerhet om effekten av den produserte TV-filmen om Namsen sett i forhold til de ressurser som prosjektet har bidratt med.

- Kurset i salgstrening ble opplevd som nyttig, også den teoretiske delen oppfattet man som viktig for å få god forståelse av kunden / kjøper.
- Nettverksbyggingen og samarbeidet mellom prosjektdeltakerne har vært meget bra
- Prosjektlederen har fungert meget bra.

I tillegg til tilbakemeldingen fra prosjektdeltakerne er det i prosjektplanen forutsatt at følgende forutsetninger må være til stede:

- finansieringen for kommende år må være sikret
- antallet aktive deltakere i prosjektet må ikke være mindre enn 10 stk
- fremdriften i prosjektet må ikke være mer enn 0,5 år bak planen

Disse forutsetningene synes også å være oppfylt p.t.. Konklusjonen er derfor at prosjektet fungerer tilfredsstillende og etter de opprinnelige forutsetninger.

8.0 PLANLAGT FREMDRIFT FOR ÅRET 2009

Planlagt fremdrift for prosjektåret 2009 følger i hovedsak det som er angitt i prosjektplanen med følgende tilpasninger:

Det synes fortsatt å være en viss interesse for å diskutere spørsmål rundt produktutvikling, og det vil bli avsatt noe tid til dette.

Hva gjelder kompetanse er det flere som etterlyser praktiske øvelser innenfor bruk av data og salgstrening, og det er lagt opp til såkalte ”myldremøter” (kveldsmøter 18-22 for spesielt interesserte) våren 2009 for å trene på disse emnene.

Spørsmålet om et mulig videre samarbeid mellom dagens prosjektdeltakere etter prosjektavslutning ved utgangen av 2009 er også et tema som det vil bli brukt noe tid på.

Bangsund 24.02.09

Trygve Ebbing
Prosjektansvarlig